

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de decizie cu privire la aprobarea
Registrului monumentelor de for public de categoria B din municipiul Chișinău

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de Decizie a Consiliului Municipal Chișinău este elaborat de către Direcția Generală Cultură și Patrimoniu Cultural a Consiliului Municipal Chișinău.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul de Decizie a fost elaborat în temeiul art. 14 alin. (1) lit. a) a ¹) b) și b ¹) din Legea monumentelor de for public nr 192/2011, art. 43 alin. (1) lit. r ¹) din Legea nr. 436-XVI/2006 „Privind administrația publică locală”, Ordinul Ministerului Culturii nr. 380 din 27. 12. 2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind Registrul național și Registrele locale ale monumentelor de for public și art.6 alin. (1) din Legea nr. 136/2016 „Privind statutul municipiului Chișinău”.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Printre valorile culturale ale patrimoniului național un loc aparte îl ocupă monumentele de for public. Aceste opere de artă plastică monumentală, care sunt amplasate în spațiile publice ale localității, sunt destinate să completeze imaginea urbanistică, să contureze personalitatea specifică a localităților, să comemoreze personalități notorii. Necesitatea elaborării proiectului de Decizie cu privire la aprobarea Registrului monumentelor de for public de categoria B din municipiul Chișinău derivă din faptul că Registrul monumentelor de for public aprobat anterior prin Decizie Consiliului Municipal nr. 6/17 din 19.12.2016 a fost elaborat cu unele abateri de la cadrul normativ de specialitate. Urmare a inventarierii monumentelor de for public, înscrise în Registrul prenotat, s-a constatat următoarele carențe: 1. <i>Sunt incluse monumente de for public de categoria A (monumente cu statut național de protecție)</i> – 32 opere de artă monumentală. Menționăm că aceste monumente sunt înscrise în Registrul național al monumentelor de for public, aprobat prin Legea nr. 148/2018. Conform cadrului normativ de specialitate în Registrul local al monumentelor de for public sunt înscrise doar monumentele de categoria B (monumente cu statut local de protecție). 2. <i>Sunt incluse 3 opere comemorative de război.</i> Specificăm că regimul juridic al operelor comemorative de război este reglementa prin Legea <i>privind regimul mormintelor și operelor comemorative de război</i> nr. 161/2017. Respectiv, conform prevederilor cadrului normativ enunțat, operele comemorative de război se înscriu în Registrul de referință. Totodată, prin Decizia menționată a fost aprobată Lista de evidență prealabilă a bunurilor sculpturale. Specificăm că în lista respectivă se regăsesc 7 monumente de for public edificate conform prevederilor legale, precum și 24 opere de artă monumentală de o valoare istorică și culturală, realizate de autori de relevanță în domeniul artelor plastice, create într-o tehnică și manieră stilistică corespunzătoare operelor de artă monumentală, plasate în spațiul public, edificate în perioada anilor 1980-2010 (Ex. Monumentul lui Vasile Alecsandri amplasat în fața Bibliotecii Naționale, Statuia lui Mihai Eminescu, amplasată în fața Uniunii Scriitorilor din Moldova, Statuia Onisifor și Octavian Ghibu, Basorelieful lui Gheorghe Asachi, placa comemorativă Alexandru Bernardazzi, amplasată pe

sediul Primăriei municipiului Chișinău ș.a). Operele de artă plastică monumentală prenotate au fost clasate pozitiv de către Ministerul Culturii și au fost incluse în Registrul în cauză.

Astfel, noul Registru cuprinde 231 monumente de for public dintre care: 44 monumente de for public din Registrul în vigoare, 24 monumente de for public clasate, 26 panouri de mozaic clasate, 7 opere de artă monumentală edificate cu respectarea prevederilor legale, regăsite în Lista de evidență prealabilă a bunurilor sculpturale și 130 de monumente noi edificate.

În concluzie: Se propune abrogarea Deciziei Consiliului Municipal nr. 6/17 din 19.12.2016 *cu privire la Registrul monumentelor de for public, Lista de evidență a bunurilor sculpturale, Lista de evidență a inscripțiilor comemorative și mozaicurilor din spațiile publice ale municipiului Chișinău* și aprobarea proiectului de Decizie cu privire la aprobarea Registrului monumentelor de for public de categoria B din municipiul Chișinău în temeiul argumentelor expuse în Notă.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de Decizie conține următoarele elemente principale.

1. Aprobarea Registrului monumentelor de for public de categoria B din municipiul Chișinău.

Proiectul prevede următoarea structură a Registrului local al monumentelor de for public.

REGISTRUL MONUMENTELOR DE FOR PUBLIC DE CATEGORIA B DIN MUNICIPIUL CHIȘINĂU

Nr. d/r	Cod RLMFP (Registrul Local al Monumentelor de For Public)	Localitate (municipiu, oraș, comună, sat)	Adresă (stradă, bulevard, piață)	Denumirea monumentului	Datare
1	C-L-mc - 001	Municipiul Chișinău	str. Burebista, 93 IMSP „Institutul Mamei și Copilului”	Bustul Natalia Gheorghiu	2002

Detalierea structurii Registrelor

1. Cod RLMFP (Registrul local al Monumentelor de For Public)

În componența numărului de cod intră:

- sigla alfabetică a unității teritorial administrative de nivelul II în care este edificat – (spre exemplu **C** (Chișinău));
- categoria în care a fost clasat: categoria **L** (monumente cu statut local de protecție);

caracterul monumentului de for public: monument decorativ – **md**; monument comemorativ – **mc**
monument religios – **mr**;

- un număr de identificare (de exemplu **001** care, spre deosebire de numărul de ordine din Registru, va rămâne neschimbat)

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare		
În scopul evidenței detaliate a monumentelor de for public de categoria B amplasate pe teritoriul municipiului Chișinău au fost identificate 3 opțiuni alternative		
Alternativa	Posibile avantaje	Posibile dezavantaje
Opțiunea „de a nu face nimic”	Nu s-au identificat	Registrul actual în vigoare nu este elaborat conform cerințelor prevăzute în Regulamentului privind Registrul național și Registrele locale ale monumentelor de for public, aprobat prin Ordinul Ministerului Culturii nr. 308 din 27.12.2016
Revizuirea și completarea Registrului actual în vigoare	Registru revizuit	Registrul nu va include toate monumentele de for public amplasate în mun. Chișinău.
Elaborarea Registrului conform normelor legale de referință	Registru va cuprinde toate monumentele de for public edificate sau clasate conform prevederilor legale de specialitate; Dispun de protecția statului; Pot fi incluse în circuitul turistic;	Nu s-au identificat
În contextul celor expuse supra, se constată că aplicarea unor alte opțiuni decât cea expusă prin prisma proiectului de decizie propus nu va produce efectul scontat în măsura în care să corespundă atingerii obiectivelor dorite.		
4. Analiza impactului de reglementare		
4.1. Impactul asupra sectorului public		
Urmare a aprobării proiectului de decizie, Registrul monumentelor de for public de categoria B din municipiul Chișinău va fi utilizat pentru evidența detaliată a operelor de artă plastică monumentală amplasată în mun. Chișinău, delimitarea și protecția acestora. De asemenea, informațiile din Registru vor fi utilizate pentru elaborarea planurilor de amenajare a teritoriului și a planurilor urbanistice ale municipiului Chișinău, precum și înregistrarea acestora în Baza națională de date privind monumentele de for public, coordonată de către Ministerul Culturii.		
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative		
Adoptarea și implementarea Deciziei nu presupune cheltuieli financiare din bugetul municipiului Chișinău.		
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE		
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională		
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE		
Prezentul proiect de decizie nu contravine legislației Uniunii Europene		

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul Deciziei Consiliului Municipal Chișinău a fost plasat pe pagina web oficială a Primăriei Municipiului Chișinău www.chisinau.md , precum și pe pagina web www.particip.gov.md
7. Concluziile expertizelor
Proiectul de decizie va fi supus expertizei conform prevederilor legii 100/2017 cu privire la actele normative
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul de decizie se încadrează în cadrul normativ în vigoare, fiind corelat cu prevederile actelor normative cu care se află în conexiune.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Implementarea proiectului de decizie va fi asigurată de către Direcția generală cultură și patrimoniu cultural.

Șef, Direcția generală cultură
și patrimoniu cultural

Alina TABACARI